

En bok som smerter og lindrer

Dissosiasjon er i sentrum i Joyanna Silbergs nyttige bok, som gir støtte i et vanskelig landskap.

ANMELDT AV

Kenneth Berge-Schøld

Liv Astrid Husby

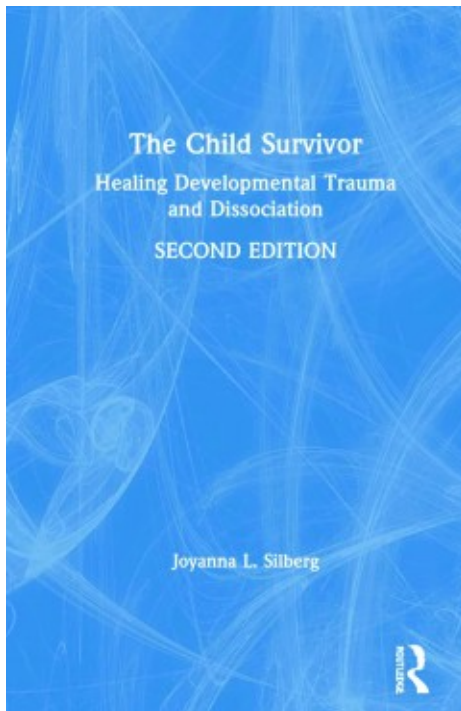
PUBLISERT 30. juni 2023

EMNER

traumer

Dissosiasjon

Barn og ungdom



BOK The Child Survivor. Healing Developmental Trauma and Dissociation (Second Edition)

FORFATTER Joyanna L. Silberg

ÅR 2021 **FORLAG** Routledge

SIDER 386

Kunnskapen om traumer og dissosiasjon har beveget seg mye siden førsteutgaven av *The Child Survivor* utkom i 2012, så det er betimelig at den gode grunnstammen nå suppleres med ny forskning, teori og kliniske vignetter. Utover dette adresseres innvirkningen covid-19 har hatt på barn og samfunn, og et eget kapittel er viet til

organisert misbruk av barn og hvordan behandlingen bør skreddersys for barn som utsettes for dette.

Symptomets funksjon

Silberg har videreutviklet sin teori om affektunngåelse (*Affect Avoidance Theory*), som fungerer som et organiserende rammeverk i forståelse og behandling av traumer og dissosiasjon hos barn og ungdom. Dissosiative fenomen forstås ut fra et normaliserende og adaptivt perspektiv, hvor barnets avvik i bevissthet, identitet, affekt og atferd har vært beskyttende for barnet gitt omstendighetene som har vært gjeldende. Til grunn ligger en forståelse av symptomer som en måte å overleve på i møte med en verden som ikke fungerer. Følelsene, atferden og reaksjonene til barna handler ikke om sykdom og støy, men om tilpasning og beskyttelse. Når denne grunnholdningen er etablert, er vi i en bedre posisjon til å kunne støtte en helende endring.

I tillegg til å presentere klassiske traumesymptomer utforsker og gir Silberg mening til dissosiative symptomer som amnesi og stemmehøring. Fra hennes perspektiv fremstår disse symptomene som nyttige og adaptive. Istedenfor å ignorere, regulere og medisinerer symptomene søker hun kontakt, mening og integrering. Med et slikt utgangspunkt kan man bevege seg fra et fragmentert og forvirrende indre landskap til et mer integrert helhetlig fungerende system.

Selv om man raskt kan ta i bruk de ulike terapeutiske teknikkene og dissosiasjonsfokuserede intervensjonene, vil dette trolig fortsatt være en krevende prosess å overføre til terapeutens egen praksis. Det er vanskelig å strukturere en behandling som krever så mye fleksibilitet og kreativitet som beskrives i metoden og de kliniske vignettene. Veien kan nok aldri heller beskrives fullt ut, men Silberg gir visse føringer og holdepunkt, og ikke minst et mål å styre mot.

Den vanskelige dissosiasjonen

Hva som er riktig behandling for barn som dissosierer, varierer fra å se dissosiasjon som et tilleggssymptom til PTSD, til å behandle det som en egen lidelse. I noen tilfeller vil det være tilstrekkelig med manualbasert traumefokusert behandling, mens det i andre tilfeller vil være vanskelig å komme utenom behovet for å gjøre behandlingen mer dissosiasjonsfokuseret. Basert på våre erfaringer fra BUP-systemet fremstår Silbergs teori og behandling som en kjærkommen støtte i et landskap der vi ofte vandrer rundt uten særlig fungerende kart og kompass. Det er en behandlingsmetode som ikke har i seg de samme kravene til tempo i behandling, men som likevel gir en tydelig retning på hvor terapien bør gå.

Det smerter å lese om barn utsatt for overgrep, vold og neglekt, men det lindrer å vite at vi stadig utvikler nye metoder som kan hjelpe dem. Silberg gir generøst fra sin opparbeidede kunnskap, utvider vår forståelse og ikke minst, lanserer flere måter å hjelpe på. Det er viktige bidrag, og det gjenstår fortsatt mye å forstå.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 60, nummer 7, 2023, side 462

ANMELDT AV

Kenneth Berge-Schøld, BUP Hinna, Helse Stavanger

Liv Astrid Husby, BUP Øyane, Helse Bergen